

Hitza

Esanahia

abagune	aukera, egokiera
abian ipini	martxan ipini
adikune	begirada zorrotza, atentzioa
afera	arazoa
afixa	kartela
aipua	aipamena
akituta	nekatuta, indarra galduta
alaena	halakoa, madarikatua
alanbike	destilagailua
albait -en	ahalik eta ...en, oso-oso
aldamenean	alboan, ondoan
aldarri batean	oihuka, orroka
aldats	aldapa, malda
aletu	banan-banan pasatu, xehetu
algara	barre zantzoa, ozena
alogera	alokairua (erabilera prezioa)
alproja	inutila, nagia, alferrontzia
ameto eman	onartu, ontzat eman
amiñi bat	pixka bat, piti bat
amultsuki	maiteki, maitekiro, adeitsuki, xaloki
amultsuki	maiteki
amuzki	beita, amuan ipintzen dena
andana	mordoa
antiojo	betaurrekoak
antxintxika	arineketan, arrapaladan

Hitza	Esanahia
apetatsu	desiragarria, kapritxozkoa
apo-apoan	nekez, kostata
arao	biraoa, amorruzko hitz gordina
arasa	apala
ardurabako	ardura gabeko
arerio	etsaia, aurkaria
arpegio	akorde
arrago	metalak urtzeko ontzia
arrapostu	erantzuna, ihardespena
artegak	urduritasunak, egonezinak
artzapez	arcipreste
asebeteko	ase artekoa
astia	denbora
ataka	estualdia, trantzea
atarte	ataria
ataurrera	atarira
ateri	huri gabeko tartea
atezuan	larrituta, erne
atoiontzi	ontzi mota, erremolkadorea
atondu	ordenatu, antolatu
atzamarka	atximurka, piltxikada
atzeneko	azkenekoa
ausaz	aliritzira, abespeluan
azkartasun	arin ibiltzea, zuhur ibiltzea
aztoratu	asaldatu, kezkatu, larritu

Hitza	Esanahia
aztura	ohitura, ekandua
babu	papaua, kokoloa
balego legez	balego bezala, balego moduan
balizko	ustezkoa, litekeena
barreiatu	sakabanatu
batela	potina, itsasontzitxo
begiramen	konsiderazioa, errespetuzko jok
begitandu	iruditu
bekoz beko	aurrez aurre, buruz buru
belutu	berandutu
beneragarri	agurgarria
berba egin	hitz egin
berbakera	hizkera modua
berbaldia	hitzaldia, solasaldia
berna	zango, hanka
beta	astia, denbora
betondo	begi-ingurua, betazpia
biharamun	hurrengo eguna
biribilkatu	enroilatu
bitsadera	apar-burruntzalia
bizkitartean	bitartean
branka	itsasontziaren aurreko aldea
buia	itsasoko baliza
burko	almohada
burlaize	iseka edo trufa keinua

Hitza

Esanahia

burrumbatsu	zaratatsua
burua txistuka ibili	fantasiatan eduki, txoriburu izan
daborduko	jada, jadanik, dagoeneko
danba	kolpe edo tiro ozen bat
dangada	ura (zerbait) edateko, tragoa
defuntu	hildakoa
desenkusa	aitzakia, estakurua
desenkusa	aitzakia, eskusa
dingilizka	zintzilik, eskegita, dilindan
diosala	agurra
durduzarazle	nahasmen eragilea, perturbadore
durundi	oihartzuna
edatun	zurrutaria
egurats	atmosfera
eite	itxura, antza, tankera
ele-eder	hizlari bikaina
enkontru	topaketa
enparauak	gainerakoak, besteak
eranskin	komentario gehitua, erantsia
erauntsi	denboralea, ekaitza
erauzi	indarrez atera
erdu	zatoz
erne	adi
erpuru	atzamar edo hatz lodia
errai	tripa barrena, sabel barrua

Hitza

Esanahia

erratz	ginarra, zorua garbitzekoa
erregu	mesedeka eskatzea
erripa	aldapa, aldatsa
esames	txutxu-mutxua, berriketa
eskuturra gora	eskumuturra jasota
estakuru	aitzakia
estolda	isurbidea, hodia
estraperlo	merkatu beltzekoa
etsian	lur jota
ezarian	astiro, emeki
faltrikera	patrika, poltsikoa, sakela
fardel	paketea, maleta
ferekatu	leunki, emeki ukitu edo laztandu
foxtrot	dantza mota
gaban	berokia
gaitz	(gatxa), zaila
gakotu	tinkatuta
galarazita	debekatuta
gandutu	laino mehekoa
gaztigatu	abisatu, ohartarazi, ohartu
gerizpean erabili	itzalpean, kartzelan eduki
gertatu	antolatu, prestatu
gilbor	zilbota, sabel aldea
gomita egin	gonbidatu
gotor	sendoa, irmoa

Hitza	Esanahia
guran	nahian
gusturen	oso-oso gustura
harlauza	harri zabal
hasperen egin	arnasbehera, suspiroa
hautu	aukera
haztatu	ukituz sentitu
herrena	hankako akatsa, laburrago
hieratiko	zurruna, hertsia
hizpide	hizketa gaia
hutsal	baliorik eza, baliogabea
imintzio	keinua
intzirika	atsekabezko kexaka, suspiroka
iragartzen	anuntziatu
iragazki	filtroa
irain	ofentsa, desohorea
iratzarri	esnatu, izartu
irri karkaila	barre algara, barre zantzoa
isiotu	piztu, su eman
isla	adierazlea, erreflejoa
itaundu	galdetu
itxaron egik	itxaron ezak (hika, bizk)
jadetsi	lortu
jarkera	jarrera desatsegina, desplantea
jopuntu	helmuga
joran	irrika, gogo bizia

Hitza

Esanahia

jukutria	jokaldi makurra, azpijokoz
kablegrama	telegrama antzekoa baina kablez
kai	portua
kalaka	berriketa, bereziki gogaikarria
karel	itsasontzien goiko ertza
karilioi	kanpai zarata sortzeko tramanku
karranpa	gihar uzkurdura mingarria
kartazal	gutun azala
kikara	taza
kiribilkatu	biribilean jartzea
kisketa	zarratzeko-ixteko gailua
kliskatu	begiak keinu arinez itxi-ireki
konkortu	okertua, bulto bat eginda
koska	altakurra, maila
kraska	apurtze hots idorra
krotxet	boxeoko kolpe mota
kulero	braga
kuluxka	loaldi arina
laga	utzi
laket	atsegin
lakio	piztiak harrapatzeko den soka urka-
lantxurda	lanbroa
lantzean behin	noizbehinka,
lardaskatu	aldrebestu, gaizki ipini
larregi	gehiegi

Hitza

Esanahia

laxatu	lasaitua, aske sentitzea
legetxe	bezalaxe
lepauztai	klabikula, sorbaldako hezurra
litxarkeriak	txibizkeriak, gozoki askotarikoak
loki	belarrien aurreko gunea
loriatu	goraldu, zerutiar bihurtu
lorratz	aztarna, arrastoa
marrantatxo	eztarria urratuta, ahotsa latz
matrail	masaila
miatu	arakatu, aztertu
mikatz	zapore desatsegina, mingotsa
moila	portuko eraikuntza
moltso	multzoa (?)
muzin	purrustada, kexa
nardagarri	nazkagarria, antojuzkoa
narru	larrua, azala
narruzko hedeak	larruzko zinta, uhala
nasaia	barea, irekia
neorrealismo	mugimendu artistikoa
nozitu	jasan
nozitu	pairatu, jasan
ogerleko	5 pezetako txanpona
oinaze	mina, pena
omendua	omenaldia jasotzen duena
oratu	heldu, lotu

Hitza

Esanahia

oroitarri	monumentua
orro	garrasia, oihu latza
ospel	ilunbetsua, hotza
ostendu	ezkutatu, gorde
osterantzeko	gainerakoak, besteak
osteratxo	paseoa, ibilalditxo
otu	bururatu
otzara	otarrea, saskia
pararazi	jarrarazi, ipinarazi
pausokera	ibiltzeko era
petril	ertza
pitzatu	arrakaldu, zartatu
porrokatu	saiatua, amorratua
pot	musu
printza	izpia
pulpitu	mintzalekua elizetan
sama	lepoa
sargori	bero itogarria, sapa
sarraila	ireki-ixteko mekanismoa
sereno	gauzain
setatsu	temati
sona	fama, ospea
soraio	axolagabe bezala, nagiki
sos	txanpona
tentetu	arteztu, zuzen ipini

Hitza	Esanahia
tentu	juizioa, zentzua, temperamentua
tinkatu	estutu, finkatu
titare	josteko babes ontzitxo
toxa	tabakorako zorrotxo
trufa egin	burla edo iseka egin
tupustean	bat-batean
txabusina	bata
txaplasta	enplastua
txatxu	txoriburua, ergela
txibista	lazo, begizta
txikota	itsasontzia lotzeko soka
txikota	soka puska, sokatzarra
txingetari eragin	kisketa mugitu
txopa	itsasontziaren atzeko alde
ugazaba	jabea, nagusia
umiliagarri	lotsetzen duena
upa	kupela, barrika
upategi	sotoa, upeltegia, bodega
urtemuga	urtebetetzea
usadio	ohitura
usna	sumatzea
uxatu	haizatu, aienatu, aldenarazi
xehe	argi-argi, detailez
xuxurla	marmarra, isilka hitz egitea
-z beste egin	paso egin, ez balego bezala

Hitza

Esanahia

zaflada	kolpea, zartakoa
zakarkeria	leuntasunik gabeko jarrera
zamalkatu	zaldi gainean ibili
zamatu	kargatu, gehitu
zanbuluka	alderoka, alderik aldera, kulunka
zantzoka	barre algaraka, pozez oihuka
zapuztuta	defraudatuta, ilusio gabe
zentsore	zentsuratzen duen pertsona
zer	popa, ipurdia
zertzelada	xehetasuna, detailea
zipriztindu	txipliztadaz bete
zirrikitu	bitarte estua
zirti-zarta	kolpe lasterren onomatopeia
zirtzilatu	apurtua, triskatua, zati-zati egina
zizpuru	hasperena
zurrapatu	xurgatu, hurrupatu
zuztar	sustraia edo zurtoina